

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Cultuurmenu Woordkunst

2023-2024
Lesmateriaal

de Bibliotheek
CultuurPuntAltena

www.bibliotheekaltena.nl

de Bibliotheek
CultuurPuntAltena

Groep 1 en 2

Je eigen verhaal

Reinou Vogel

45 minuten - Locatie: op school

Benodigdheden tijdens de workshop:

- Leg op de tafel tekenblaadjes en wasco, kleurpotloden en stiften klaar.
- Zorg voor plakstiften en scharen
- Verdeel de groep in 4 groepjes

Tip: Heb je op school geen Kamishibai ofwel vertelkastje? Leen deze dan in onze [webshop](#)! Hier kun je ook kiezen welke vertelplaten je erbij wilt zodat je alvast kunt oefenen.

Daarnaast is het belangrijk dat de kinderen het liedje: 'Gouden kist' van Jeroen Schipper aanleren. In de YouTube versie is er één woord anders ('toverspreuk' is in ónze tekst 'bevervacht') [Gouden Kist - YouTube](#)

"Kijk een gouden kist
Ik wou dat ik wist
Wat er zit in die gouden kist
Een bevervacht of een edelsteen
Draai maar aan de sleutel en dan zien we het meteen
Krik krak, één twee drie
Kijk eens wat ik nu zie
Nog zo'n gouden kist..."

Informatie en lesbrief: 'Je eigen verhaal' door Vertelvogel - 2023-2024 - Cultuurpunt Altena

Een kind wordt geboren met een wonder, een taalmachientje in het hoofd. We maken met onze mond geluiden en met ons lichaam bewegingen. Zo kunnen we nieuwe denkbeelden laten ontstaan in elkaars hoofd. Taal kan je leren, lezen, spreken, zingen, dansen, uitbeelden, schrijven.

Zo maakt de mens contact met de wereld... en jouw verhaal, dat is een 'klik met je ik'. Zo laat je iets unieks aan de wereld zien.

(uit 'Verdwalen in verhalen' door Anne Graswinkel, Frank Belt en Erik van Dort)

Tijdens deze vertel les werken we met de Kamishibai óf het Vertelkastje. De verteller start de vertelling met een lied en een beginplaat in het vertelkastje (getekend door Barbara de Ruiter) Daarna gaan de kinderen onder begeleiding en met voorwerpen het vervolg van het verhaal bedenken. Dit wordt in groepjes getekend en op platen geplakt. Dit worden de vertelplaten. Aan de hand van deze vertelplaten vertellen de kinderen samen hun verhaal als afsluiting.

De dagen vóór de vertel les:

Omdat we 3 kwartier hebben voor dit proces is het belangrijk dat de kinderen de dagen voorafgaande aan deze les al een beetje zijn voorbereid. **Een goede voorbereiding helpt de kinderen enorm om hun verhaal te kunnen bedenken.**

1. Het is fijn als het **werken met het vertelkastje** bekend is en de leerkracht een verhaal met het vertelkastje heeft verteld. Bij de bibliotheek is een vertelkastje te leen met een serie vertelplaten. Denk bijvoorbeeld aan: 'Wij gaan op berenjacht'. Hierbij kan de leerkracht de tekst gewoon voorlezen.
2. **Een gesprekje** met de kinderen over hun woon- en leefomgeving.
 - Wat voor dieren leven er? Koe, bever, vis, ree, hert, haas, vos, ijsvogel, reiger...
 - Wat voor gebouwen staan er? Kerken, kastelen, boerderijen...
 - Is er water, land, bos? Biesbosch benoemen.
 - Rijden er vrachtauto's, tractors? Varen er boten? Vrachtschepen, fluisterboten, kano...
 -
3. **Aanleren van het liedje:** 'Gouden kist' van Jeroen Schipper. In de YouTube versie is er één woord anders ('toverspreuk' is in onze tekst 'bevervacht') [Gouden Kist - YouTube](#)

**Kijk een gouden kist
Ik wou dat ik wist
Wat er zit in die gouden kist**

**Een bevervacht of een edelsteen
Draai maar aan de sleutel en dan zien we het meteen
Krik krak, één twee drie
Kijk eens wat ik nu zie**

Nog zo'n gouden kist...

Omdat de gouden kist uit dit liedje het startpunt is van ons verhaal en deze ook terug te vinden is op de eerste vertelplaat is het fijn als de kinderen dit liedje meteen mee kunnen zingen

Vóór en tijdens de vertel les:

- Op de tafels liggen tekenblaadjes en wasco, kleurpotloden en stiften klaar.
- Bij de hand zijn plakstiften en schaarstijlen.
- Er zijn een paar vellen vliegerpapier(doorschijnend) in de kleuren blauw en geel aanwezig.
(er wordt in 4 groepjes gewerkt)
- De verteller neemt de startplaat mee en een knipvel met illustraties die te gebruiken zijn.
- Bij de start van de les zitten de kinderen in een ruime kring.
- Van tevoren graag de kinderen de gelegenheid geven om naar het toilet te gaan (bij voorkeur tijdens de eerste 20 minuten geen toiletbezoek)
- Het wordt erg gewaardeerd als je als leerkracht actief deelneemt aan de workshop.

Ná de vertel les:

1. Het is leuk als je het verhaal wat de kinderen hebben bedacht aan de hand van de platen nog een aantal keren samen kunt herhalen.
2. Je kunt het verhaal ook door de kinderen laten vertellen aan de kinderen van een andere groep (bij meerdere deelnemende groepen van één school verhalen uitwisselen...)
3. Uiteraard is het ook mogelijk om een filmpje te maken voor de ouders met de platen en het door de kinderen vertelde verhaal.

Wil je vaker verhalen maken met je groep dan zijn hier een aantal eenvoudige suggesties:

1. Zoek voorwerpen in het lokaal:

De kinderen zoeken een stuk of 20 kleine voorwerpen in de klas (potlood, poppetje, lintje...), die ze op een mat of kleed leggen. De groep maakt een ruime staande kring rondom de mat en bekijkt de voorwerpen (de leerkracht kan ook van thuis tot de verbeelding sprekende voorwerpjes meenemen).

Vertel dat verbeelding kan worden gebruikt, bijv. een blauw lapje kan in het verhaal ook een rivier zijn. Stimuleer de kinderen om zelf te associëren.

Pak een voorwerp en verzin de eerste zin van een verhaal, bijv. 'Er was eens een eigenwijs potlood'. Nodig de kinderen uit om mee te denken over een vervolg aan de hand van een van de voorwerpen. Een kind pakt een voorwerp loopt terug en maakt hiermee een vervolgzin. Als het verhaal ergens hapert, laat je ieder kind zijn stukje van het verhaal herhalen. Je stimuleert door vragen te stellen als: 'waar gaat dat potlood naartoe?' of woorden toe te voegen als: 'maar opeens', 'gelukkig' enz.

Geef het zo nodig aan als het verhaal naar een einde moet gaan. Je kunt verschillende verhalen met dezelfde voorwerpen maken. Het gaat om associëren en het durven gebruiken van verbeelding, niet om het maken van geweldige verhalen, al kunnen die toevallig wel ontstaan!

2. Maak een hoofdpersoon van een pollepel, tak of sokpop:

Laat elk van de kinderen een eenvoudig figuur knutselen van een pollepel, tak of maak een sokpop met ze.

Stel een aantal vragen aan de kinderen.

1. Hoe heet hij/zij/het?
2. Waar woont hij/zij/het? (bos, stad, moeras enz.)
3. Waar is hij/zij/het heel goed in?
4. Speelt hij/zij/het liefst alleen of met vrienden?
5. Wat is zijn/haar lievelingsvoorwerp?
6. Is hij/zij/het vaak vrolijk of verdrietig of boos?
7. Hoe is zijn/haar stem? (niet te ver van eigen stem, dat is lastig vol te houden)

Laat de kinderen eerst zelf een gesprekje hebben met hun pop. Daarna kunnen ze in twee- of evt. drietalen een kort verhaal bedenken met hun pop. Misschien vinden ze het verhaaltje zo leuk dat ze het voor de klas of in een kleine groep aan de anderen willen laten horen.

3. Teken een verhaal:

Geef de kinderen een strook papier en laat die dubbel en nog eens dubbelvouwen. Je hebt nu vier vakken.

In ieder vak tekent het kind een deel van het verhaal. Dat kunnen de verhalen zijn die ze eerder hebben verzonnen. Ze kunnen ook aan de hand van een voorwerp een verhaal verzinnen en het meteen tekenen of eerst een bestaand verhaal tekenen, bijv. Roodkapje.

1. WIE, WAT, WAAR: Er was eens een meisje met een rood mutsje, ze woonde aan de rand van het bos.
2. OP EEN DAG: Op een dag ging ze naar haar grootmoeder met koekjes en kwam ze de wolf tegen.
3. WAT GEBEURT ER... HET SPANNENDSTE STUK: De wolf fopte haar en at haar op.
4. OPLOSSING EN AFLOOP: Toen kwam de jager en haalde haar weer uit de buik van de slapende wolf.

Tip: de tekening hoeft niet mooi en gedetailleerd te zijn. Het gaat erom dat je zelf aan de hand van de tekening begrijpt hoe jouw verhaal gaat.

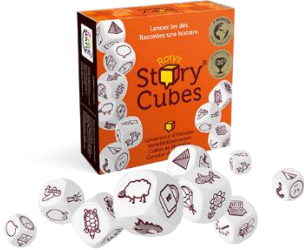
Aan de hand van de tekeningen (storyboards) kunnen de kinderen deze verhalen in tweetallen aan elkaar vertellen.

WIE WAT WAAR	OP EEN DAG...	EEN SPANNENDE GEBEURTENIS	HOE LOOPT HET AF?
-----------------------------	----------------------	--	------------------------------

Story Cubes:

Wie weet kennen jullie ze al, deze dobbelstenen met plaatjes zijn erg geschikt om tussendoor even een verhaaltje te bedenken en zo de verbeelding op gang te brengen.

Ze zijn er in verschillende thema's.

Natuurlijk zijn dit maar een paar ideeën, er zijn er nog veel meer!!!

Hierover wil ik jullie in een teamworkshop graag meer laten zien en vertellen. Ook geef ik leerkrachten handvaten om gemakkelijker zelf een (bestaand) verhaal te vertellen.

Veel plezier met alle verbeelding en verhalen!

info@vertelvogel.nl

Reinou Vogel

www.vertelvogel.nl